

2 Korin

Naoa itəm tatol kəiu lan itəm Pol təməte tuwın kəm iəfak mın ikin Korin

Nəghatən əkuəkır rəha naoa u 2 Korin

?Pah təməte naoa u? Aposol Pol təməte naoa u.

?Təməte tatuwın kəm pah? Təməte tatuwın kəm niməfak rəha Korin, ne iəfak mın rəha profens Akaea.

?Nəmegəhən tahro nulan nian təməte? Pol tinəməte rəkis naoa kisił mahl-ipən kəm niməfak rəha Korin. Inu naoa itəm tatol kuwit lan. Məto naoa itəm tatol kitiəh, ne naoa itəm tatol kisił, ilau kəmiakə. Naoa itəm tatol kəiu, inu 1 Korin, kən e naoa u in təməghat əskasık kəm ilat məmə okotəg-ətuatıp-in nolən rat mın rəhalat, kən in təməgətun mın ilat e natimnat pişin mın neen. İlat tepət e niməfak kotətəu-pən nətəligən rəha Pol itəm təməte e naoa 1 Korin. Məto neen əh-ikin, ilat koatən məmə Pol in sənəmə etəm-iasol, kən təsətuatıpən məmə in otəghat min nəhlan. Kən ilat koatən məmə in tatol wək rəhan o nosən əm mənı.

?Təməte naoa u o naka? Pol in təməte naoa u matəgətun məmə in aposol kit, kən Uhgın in təmosipən wək u kəm in, kən tətuatıp əm məmə in otəghat nəhlan kəm ilat. Kən in tolkeike məmə otən-iəhau nəgətun eiueiuə mın itəm koatatig Korin.

Pol təmən təwır kəm ilat

¹ Io Pol, itəm Uhgın təmıtəpun e nəwian məmə io aposol rəha Kristo Iesu, iatəte naoa u itımlau piətət Timoti. Naoa u tatımnə kəm itəmat, niməfak rəha Uhgın əpəh Korin, ne iəfak mın ilat rafin əpəh ikin Akaea. ² Pəs Uhgın Tata rəhatat ne İərəmərə Iesu Kristo, okuawte-in nəwırən ne nəməlinuən kəm itəmat.

Uhgın itəm tatol kepin netəmim

³ Pəs kotənwıwi Uhgın, u in Uhgın ne Tata rəha İərəmərə rəhatat Iesu Kristo. In Tata itəm in nəukətın nasəkitunən, kən in Uhgın itəm nol kepinən rafin tətisi-pən ron. ⁴ In tatol kepin kitat e nəratən rafin rəhatat məmə kitat kotitun nol kepinən netəmim e nəratən pisin pisin mın. Kən kitat kotal kepin ilat e nolən rəha nol kepinən itəm Uhgın təmol kəm kitat. ⁵ Tahmen əm e nahməən itəm Kristo təmos, təmuwa mın e nəmegəhən rəhatat. Kən e nolən kitıəh əm, Kristo in suatıp məmə nol kepinən təmuwa pik e nəmegəhən rəhatat, kən roiu nol kepinən rəhatat tatuwın mın o netəmim pisin pisin mın. ⁶ Okəmə itimat ekoatəto nahməən, nahməən əh tatuwa otimat nian ekoatən-iarəp namnusən təwır, kən namnusən təwır əh otol kepin itəmat mosmegəh itəmat. Okəmə Uhgın təmol kepin itimat, tatol məmə itimat ekotitun nol kepinən itəmat. Kən noan nol kepinən əh, tatoe-in e nəmegəhən rəhatəmat, kən nian nəkotatig e nahməən kitıəh əm itəm kitat kotatig lan, tətəsitə etəmat məmə onəkotətul əskasik matuwın matuwın. ⁷ Itimat emotələhəupən əskasik rəhatimat nətəligən o Uhgın otəmat məmə onəkotətul əskasik. Tol nəhlan məto-inu

kitat rafin koatatig e natigən kitiah əm məmə, itəmat nakoatəto nəhməən itəm ekoatatig lan, kən tahmen-ahmen əm məmə nakotos nol kepinən kitiah əm rəha Uhgın itəm emotos.

⁸ Piak mın ne winik mın, ekotolkeike məmə nəkotitun wır nian əskasik mın itəm emotatig lan e profens ikin Esia. Nəratən asol mın kəmotu itimat, taprəkis-in nəsanənən rəhatimat, təmol nikitimat təht məmə okəm-naka ekotimis. ⁹ Nipahrienən, itimat emotəto məmə kinəgəhan-in rəkis itimat məmə ekotimis. Məto nian əskasik mın əh kəmotuwa məmə esotagileən etimat, məto ekotagile e Uhgın itəm tatol etəm təmimis təmegəh mın. ¹⁰ In təmosmegəh itimat e nəratən asol əh itəm təmatuwın o nımisən, kən in otosmegəh itimat e nəratən itəm otəpanuwa. Emotələhəu-pən əskasik rəhatimat nətəligən lan məmə in otosmegəh mın itimat. ¹¹ Kən in otol nəhlan nian nakotəfak otimat məmə, netəmim tepət okotənwiwi Uhgın o natimnat wır itəm in otol kəm itimat məto-inu netəmim tepət kəmotəfak otimat.

Pol təməuhlin rəhan nətəligən o rəhan naliwəkən

¹² Roiu ekən nəghatən u məsaulisən məmə, e nətəligən rəhatimat, nikitimat təht məmə esotolən nat kit tərət e nolən rəhatimat. E nolən mın rafin itəm emotol, itimat emotətəu-pən suatip itəm Uhgın təmitəpun məmə emotəghat ətuatip əm moatən əhag-əhag nəghatən. Emotol nolən əh kəm netəm əpnəpın əm rəha nətueintən, kən motol taprəkis kəm itəmat. Esotəghatən e nitunən əm rəhatimat rəha nətueintən, məto emotagile əm e nəwırən rəha Uhgın. ¹³⁻¹⁴ İatən nəhlan məto-inu,

esotæteæn næghatæn kit itəm tiækis otəmat o nafiñæn, o nitunæn niþætín. Roiu, nækotitun məsin nətəligən rəhatimat, məto iakolkeike pik məmə nian kit onəkotitun rafin. Kæn e nolən əh, nian Iərəmərə Iesu otuwa min, itəmat onəkotagien otimat tahmen min məmə itimat ekotagien otəmat.

¹⁵⁻¹⁶ Məto-inu enitun məmə nakotagien otimat, nikik təht məmə nian ekatuwin Masetonia, ekaupən mimnə məplan itəmat, kæn nian ekitəlig Masetonia, ekimnə min məplan itəmat. Tol nəhlan, nakatos nəwirən mau kæiu. Kæn uarisig e itəm min əh, onəkotasitu lak motahl-ipən io ekuwin nitən Jutia. ¹⁷ ?Nikitəmat təht məmə, nian emol nətəligən min əh, məto emol əpnapin əm? ?O, kəm-naka nətəligən rəhak təmisi-pən e nolən rəha nətueintən, tahmen e netəmin itəm koatən “əwəh” ne “kəp” e næghatən kitiəh əm?

¹⁸ Itəmat nækotitun məmə Uhgín nian rafin tatol rəhan næghatən, kæn io min, rəhak næghatən kəm itəmat sənəmə, “əwəh” ne “kəp,” ¹⁹ məto-inu rəhak næghatən o Nəti Uhgín Iesu Kristo, itəm eməhalən-iarəp kəm itəmat itiməhal Saelas ne Timoti, sənəmə, “əwəh” ne “kəp,” məto e Kristo, nian rafin rəhak næghatən in “əwəh,” in niþahrienən. ²⁰ Tol nəhlan məto-inu, nat əpnapin nəniækisən kuwəh Uhgín təmol, ilat kotuwa niþahrienən e Kristo, inu næghatən “əwəh” rəha Uhgín. Tol nəhlan, e Kristo, kitat koatən “Amen, Əwəh” kəm Uhgín, kæn moatiləs-ipər nərgin lan. ²¹ Uhgín əm tatol itimat ekoatətul əskasik e Kristo kitat min itəmat. In təmitəpun kitat, ²² kæn

---

1:13-14: 2 Kor 5:12; Fil 2:16   **1:15-16:** 1 Kor 16:5-6   **1:19:** Wək 18:5   **1:20:** Nol Əpən 3:14

təmol mak e nəmegəhən rəhatat məmə kitat rəhan mīn, kən təmələhəu-pən rəhan Narmīn e nīkitat məmə kitat okotitun roiu məmə rəhan nənīəkisən mīn, ilat rafin okotuwa nīpahrienən e nəmegəhən rəhatat o nian kit.

²³ Kən roiu, okəmə esənən nīpahrienən, pəs Uhgīn otol nalpīnən kəm io. Eməsuwamən Korin məto-inu esolkeikeən məmə ekən nəghatən əskasik kit kəm itəmat. ²⁴ Esotolkeikeən məmə ekotərəməərə e nahatətəən rəhatəmat, kəp. Məto ekotol wək kitat mīn itəmat o nagienən rəhatəmat, məto-inu itəmat nīnoatətul əskasik rəkis e nahatətəən rəhatəmat.

2

¹ Tol nəhlan, enən rəkis e nīkik məmə okol esimnə mīnən məplan itəmat mol nīkitəmat tahmə. ² ? Emən nəhlan məto-inu, okəmə ekol nīkitəmat tahmə, pah u ikin-un otol io nīkik tagien? Itəmat əm, itəm emol nīkitəmat tahmə. ³ Kən eməte naoa əh, məmə nian ekimnə, esətoən tərət e nīkik. Esolkeikeən məmə netəmim itəm okotəkəike motol nīkik tagien, ilat okotol məmə ekəto tərət. Eməte naoa əh e nolən əh, məto-inu enitun məmə kitat kitiah əm, kən nian nīkik tagien, kən nīkitəmat mīn tagien. ⁴ Tol nəhlan, nian eməte naoa əh kəm itəmat, nīkik təpou pīk otəmat, kən nīkik titəgīt, nahui nəmtək taiah otəmat. Esəteən naoa əh məmə otol nīkitəmat təpou, məto eməte məmə onəkotitun rəhak nolkeikeən asol otəmat.

Aluin nolən rat mīn rəha nol təfagə

⁵ Etämim itəm təmöl nərätən, təmöl io ekəto tərät, mətə təmöl itəmat rafin nakotəto tərät pik, mətə es-olkeikeən məmə nəghatən rəhak e nat u in təskasik pik. ⁶ Nalpinən itəm itəmat tepət nəmos-ipən kəm in tınahmen. ⁷ Mətə roiu əh, nəkotəkəike motaluin rəhan nolən rat kən motol-wir nikin, məmə nikin otəsəpou pikən mol təme e rəhan nəmegəhən. ⁸ İatətapəh əskasik otəmat məmə nakotuwın motol təwir kəm in məmə in otitun rəhatəmat nolkeikeən ron. ⁹ Eməte naoa əh kəm itəmat məmə ekəplan məmə onəkotol nəwiak e natımnat rafin, o kəp. ¹⁰ Okəmə itəmat nəkotaluin nolən rat rəha suah kit, io min ekaluin rəhan nolən. Okəmə suah əh təmöl nat tərät neen məmə io ekəkəike maluin rəhan nolən, mətə enaluin rəkis rəhan nolən e niganəmti Kristo. Emol nəhlan məmə otasitu etəmat ¹¹ məmə Setan otəsərəkınən kitat e rəhan neıueıuəən min, mətə-inu kitat kotitun rəkis rəhan nətəligən o nolən nərätən.

*Netənim itəm koatən-ıarəp
namnusən təwir*

¹² Nian emuwın əpəh Troas o nən-ıarəpən namnusən təwir rəha Kristo, eməplan məmə İərəmərə təmöl suatip kəm io. ¹³ Mətə esatig əməlinuən e rəhak nətəligən mətə-inu, eməsəplanən piak Taetas ikın əh. Kən emauiatipin ilat, miet muwın Masetonia.

¹⁴ Pəs kotənwiwi Uhgın, mətə-inu in təmöl win e rəhan tıkimir min e nəluaginən. Kən tahmen e kig kit itəm təmöl win e nəluaginən minatitəlig matit rəhan mopael min ne rəhan tıkimir min, Uhgın tatit itəmat e Kristo. Kən itəmat rəhan min

netəmim itəm ioatən-iarəp nenatigən rəha Kristo, kən nenatigən əh in tahmen e nəmiəwın kit itəm tatuwın ikin pisin-pisin mın. ¹⁵ E niganəmti Uhgın, itimat ekotahmen e nəmiəwın rəha Kristo kəm netəmim rafın, netəmim itəm Uhgın tatosmegəh ilat, ne netəmim itəm okotuwın e nalpınən rəha Uhgın. ¹⁶ Itimat nəmiəwın rəha nımisən kəm neen itəm tatəgətun ilat məmə okotimis. Kən itimat nəmiəwın rəha nəmegəhən kəm neen, itəm tatəgətun ilat məmə Uhgın otosmegəh ilat. ?Kən pah u titun nolən wək asol əh? ¹⁷ Məto itimat esotahmenən e netəm əpnəpın mın, itəm koatən-iarəp nəghatən rəha Uhgın o nos əmən məni. Kəp, məto Uhgın təmahl-ipən itimat, kən e Kristo, itimat ekotən-iarəp nammusən təwir e niganəmti Uhgın, kən nəghatən rəhatimat təmisi-pən e nikitimat itəm tətuatip əm.

3

¹ Okəmə naka nikitəmat təht məmə enoatıləs-ipər itimat məmə itəmat onəkotegəhan lan. Netəmim neen okotəkəike motos naoa kit itəm kəməte elat nian koatuwın o netəm kotəruru ilat. ?Tahro nikitəmat təht məmə suah kit otəkəike məte naoa nəhlan etimat kəm itəmat? ?O, tahro itəmat əm nakotolkeike məmə onəkotəte? !Kəp! ² Itəmat atip əm nəkotahmen e naoa itəm tatol əp wək rəhatimat. Naoa əh kəməte-pən e nikitimat, itəm netəmim rafın koatafın kən moatıtun. ³ Itəmat noa rəha wək rəhatimat. Kən nəmegəhən rəhatəmat tatəgətun məmə itəmat naoa kətafın itəm Kristo təməte. Kristo təməte naoa əh e Narmin Rəha

Uhgin itəm tatəmegəh, məto təsəteən e nelmi etəmim. Kən in təməsəte-pənən e kəpiel epin-epin, məto təməte-pən e niki netəmim.*

⁴ Itimat esotəginən o nənən nəhlan otəmat məto-inu itimat ioatatig e Kristo, kən moatahatətə əskasik e Uhgin. ⁵ Nikitimat təsəhtən məmə itimat əm ekotahmen o nolən wək u, ne noan rəha wək. Məto Uhgin əm tatol məmə itimat ekotitun nolən wək. ⁶ In təmol məmə itimat ekotahmen məmə ekotuwa rəhan iolwək min rəha nəniəkisən wi rəha nasituən itəm Uhgin təmən. Nəniəkisən wi əh təsisi-pənən e Lou itəm kəməte, məto təmisi-pən e Narmin Rəha Uhgin, məto-inu Lou itəm kəməte tatol məmə netəmim koatuwin o nimisən, məto Narmin Rəha Uhgin tatos-ipa nəmegəhən.

Nəhag-əhagən rəha Nəniəkisən Wi Rəha Nasituən

⁷ Otətəlig-in-tu. Nian Uhgin təməte Lou e kəpiel, mos-ipən kəm Moses, nəhag-əhagən əh-ikin rəha Uhgin, kən nəhag-əhagən əh təmalpin niğanəmti Moses, kən netəm Isrel okol kəsotəplanən niğanəmtin, nat əpnəpin nəhag-əhagən tinateiuaiu. Kən okəmə wək rəha Lou in suatip itəm tatuwin o nimisən, məto in təhag-əhag, ⁸ kən wək rəha Narmin Rəha Uhgin otəhag-əhag pik. ⁹ !Okəmə wək itəm kəmakil netəmim məmə otəkəike motimis, in tatəhag-əhag, kən wək itəm tatol netəmim kotətuatip e niğanəmti Uhgin, in tatəhag-əhag pik ağin! ¹⁰ Nipahrienən, nəniəkisin

* **3:3:** Nian Pol tatəghat e nəghatən “kəməsəte-pənən e kəpiel epin-epin,” tatəghat e Lou itəm Uhgin təmos-ipən kəm Moses, kən Moses təməte e kəpiel. **3:3:** Eks 24:12; Jer 31:33; Esik 36:26-27

3:4: Wək 20:31 **3:6:** Jer 31:31; Jon 6:63; 1 Kor 11:25 **3:7:** Eks 34:29 **3:9:** Dut 27:26; Rom 1:17

oas rəha nasituən itəm təməhag-əhag aupən, roiu in təsəhag-əhagən, məto-inu nəniəkisən wi itəm təhag-əhag pik agin, tinaprəkis-in itəm aupən. ¹¹ ! Kən okəmə wək rəha Lou itəm otəpanikə, tinuwa e nəhag-əhagən, kən wək rəha Narmin Rəha Uhgın itəm otatig lilin, tatəhag-əhag pik agin-əh!

¹² Tol nəhlan, məto-inu emotələhəu-pən əskasik rəhatimat nətəligən e wək əh rəha Narmin Rəha Uhgın, nətəligən rəhatimat təskasik e Uhgın, kən məsotəginən o nən-iarəpən rəhan nəghatən. ¹³ Itimat esotahmenən e Moses, itəm təmətəlpin niganəmtin e niməhan agege məmə netəm Isrel okəsotəplanən məmə nəhag-əhagən teiuaiu muwin mikə. ¹⁴ Məto Uhgın təmöl nətəligən rəhalat tiəkis. Kən mətoarus-pa əh-roiu, niməhan əh tətəhtosig-in nətəligən rəhalat nian kotafin Naoa Rəha Nəniəkisən Oas.† Uhgın təsos-irəkisən əh niməhan əh, məto-inu tatos-irəkis əm e Kristo. ¹⁵ Əwəh, mətoarus-pa əh-roiu ne, nian kotafin Lou rəha Moses, niməhan kit tatəfətain nikilat. ¹⁶ Məto okəmə etənim pah təuhlin mətag-pən o İərəməərə, niməhan əh otiet rəkis. ¹⁷ Otətəlig-in-tu, İərəməərə əh, in Narmin. Kən ikin Narmin rəha İərəməərə tətətig ikin, in tatikis kitat. ¹⁸ Kən kitat, itəm kəsəfətainən niganəmtitat e niməhan, koatəplan nəhag-əhagən asol rəha İərəməərə, kən netənim koatəplan nəhag-əhagən əh e nəmegəhən rəhatat. Kən in tətəuhlin nəmegəhən rəhatat məmə okotuwa kahmen lan e nəhag-əhagən itəm

---

3:11: Luk 22:31   **3:12:** Wək 14:27; 1 Kor 16:9   **3:13:** Eks 34:33   † **3:14:** “Naoa Rəha Nəniəkisən Oas” in “Oltesteman.”
3:16: Eks 34:34   **3:17:** Jon 8:36; Rom 8:2

rəhan nəsanənən tatər tatər. Kən nəhag-əhagən əh təmisi-pən o İərəmərə itəm in Narmin Rəha Uhgın.

4

Nat keike e kípəhau oas

¹ Tol nəhlan, nikitimat təsəpouən o wək u məto-inu itimat emotos e nasəkitunən rəha Uhgın. ² Məto e nolən rəhatimat esotegəhan-inən nolən itəm tatəhluaig ne nolən aulis mın. Ko esoteiuəən məsotəuhlinən nəghatən rəha Uhgın. !Kəp! Məto itimat ioatən ətuatip əm nıpahrienən, kən e nolən əh, e nıganəmti Uhgın, emotol-arəp e nıganəmti netəmim rafin məmə rəhatimat nolən in tətuatip. ³ Kən okəm-naka namnusən təwir itəm ekoatən-iarəp in tatəhluaig o netəmim neen, məto kəp, tatəhluaig əm o netəmim itəm koatətəu-pən suatip o nuwınən e nıgəm asol. ⁴ Koatətəu-pən suatip əh məto-inu Setan, u in İərmis itəm tatərəməərə e nətueintən u, təməfətain nətəligən rəhalat, məmə kəsotəplanən nəhag-əhagən wir rəha namnusən təwir itəm tatuəp mətasiəgəpın ilat. Nəhag-əhagən əh təmisi-pən e Kristo. Kən nian kitat koatəplan Kristo, kən kitat koatəplan məmə Uhgın in tahro nulan. ⁵ Itimat esotən-iarəp atipən itimat, məto ioatən-iarəp İesu Kristo məmə in İərəmərə, kən itimat iolwək mın rəhatəmat o nərgi İesu. ⁶ Tol nəhlan məto-inu Uhgın u təmən məmə, “Pəs nəhag-əhagən tuəp masiəgəpın ikın tapınəp ikın,” in təmasiəgəpın e nikitat məmə kitat kotitun nehmən nəsanənən, ne nepətən əhag-əhag rəha Uhgın, kən kitat koatehm natımnat mın əh e nıganəmti Kristo.

4:2: 2 Kor 2:17; 1 Tes 2:5
Jen 1:3; Aes 9:2; 2 Kor 3:18

4:4: Efes 2:2; Kol 1:15; Hip 1:3

4:6:

⁷ Mæto kitat koatos nat keike əh e kípəhau oas, inu nípətitat. Tol nəhlan məmə otəgətun məmə nəsanənən wir əh taprəkis, təmisi-pən e Uhgín, təsisi-pamən otat. ⁸ Nəratən tepət koatıləs píkən itimat e suatip mın rafin, mæto təsərəkínən itimat. Nian neen ekotəruru suatip, mæto es-otapəsən nalkutən. ⁹ Netəmim koatol nəratən kəm itimat, mæto Uhgín təsapəsən itimat. Koatoh itimat, mæto kəsotərəkínən itimat. ¹⁰ İkin pəhrüən ioatuwin ikín, katohamnu nípətitimat tahmen e kəməhamnu İesu. Tol nəhlan məmə, netəmim okotəplan nəmegəhən rəha İesu e nípətitat. ¹¹ Kən itimat itəm ekoatəmegəh, nian rafin kategəhan-ın itimat məmə ekotimis o nərgi İesu. Tol nəhlan məmə netəmim okotəplan rəhan nəmegəhən e nípətitat itəm otəpanimis nian kit. ¹² Kənu, nian rafin itimat ioatıləs píkən nımısən məmə itəmat onəkotıtun nəmegəhən itulin.

¹³ Naoa Rəha Uhgín tatən məmə, “Emahatətə, kən tol nəhlan ekatən.” Kən e nolən kitıəh əm rəha nahatətən, itimat mın ekotahatətə, kən tol nəhlan ekoatən, ¹⁴ mæto-inu itimat ekotıtun məmə, etəm təmol İərəmərə İesu təmegəh mın e nımısən, in otol itimat ne itəmat, kitat rafin kotəmegəh mın e nımısən kitat İesu, kən məf-iarəp kitat e nıganəmtin. ¹⁵ Natimnat rafin u o nəwırən rəhatəmat, kən nian nəwırən rəha Uhgín tatiuw-pa netəmim tepət təhmın mın okotuwa o Kristo, kən okotos-ipən nənwıwıən tepət kəm Uhgín, kən okotıləs-ipər nərgin ilis ilis agin.

4:7: 2 Kor 5:1**4:8:** 2 Kor 1:8; 7:5**4:10:** 1 Kor 15:31**4:11:** Rom 8:36**4:13:** Sam 116:10**4:14:** 1 Kor 6:14

¹⁶ Tol nəhlan, nikitimat təsəpouən. Nat əpnapin məmə nıpətıtət tateiuaiu roiu, məto Uhgın tatol nikitimat tatuwiwi nian rafin. ¹⁷ Tol nəhlan məto-inu, nəratən itəm koatətig lan, ilat nat əpnapin əm, kəsotatigən tuwəh. Məto noalat in nəhag-əhagən wır itəm otətətig lili, kən in təwır məfigəm taprəkis-in ilat. ¹⁸ Kən tol nəhlan, niganəmtıtət kəsotətulən e nat itəm katəplan, məto koatətul e nat itəm kəsəplanən, məto-inu nat itəm katəplan in nat rəha roiu əm, otəpanikə, məto nat itəm kəsəplanən in nammun tikə.

5

Nıpətin wi əpəh e nego e neai

¹ Tol nəhlan, kotıtun məmə nıpətıtət in tahmen e nimə tapolən itəm kitat kotatig lan ikin-u e nətueintən, kən nian kit otəmnəmit mərat. Kən nian nimə tapolən əh tikə e nətueintən, məto əpəh e nego e neai, rəhatat nimə wi əh-ikin itəm sənəmə etənim təmol, məto Uhgın əm təmol, nıpətıtət wi itəm otatig lili. ² Məto roiu e nıpətıtət rəha nətueintən, koatəhg nikitat, kən kotalkeike pik məmə nian otatuwa itəm kitat okotuwın e nıpətıtət wi rəha nego e neai, tahmen e kitat koatuwin e natımmat wi. ³ Tol nəhlan məto-inu sənəmə kitat okotuwə narmin əm nıpətin tikə, məto okotos nıpətin wi rəha nego e neai. ⁴ Nıpətıtət itəm otimis tol kitat koatekimis moatehag rəha nəpouən, məto sənəmə kotalkeike məmə okotimis kən nıpətıtət otikə, kəp. Məto kitat kotalkeike məmə okotuwın e nıpətıtət wi məmə nəmegəhən lili otəwiək

nīpətītāt rəha nətueintən itəm otīmīs. ⁵ Kən Uhgīn pīsīn əm təmol kitāt o natīmnat mīn əh, kən təmos-īpa Narmīn Rəhan məmə otəgətun wīr kəm kitāt məmə rəhan nənīəkīsən mīn otuwa pahrien.

⁶ Kən tol nəhlan, nətəligən rəhatat təskasīk, kən kitāt kotītun wīr məmə nīan koatos əm nīpətīn rəha nətueintən u, kitāt koatətul əh ihluə imə ləramərə ikīn rəhatat. ⁷ Kitāt kotatīg e nətueintən e nahatətəən e Uhgīn, sənəmə e natīmnat itəm koatəplan. ⁸ Iatən məmə nətəligən rəhatat təskasīk, kən kotolkeike məmə kotapəs nīpətītāt motuwīn e nīmə wī rəhatat kitāt ləramərə. ⁹ Tol nəhlan, okəmə kotatīg e nīpətītāt, o okəmə kotapəs nīpətītāt rəha nətueintən, kitāt kotalkut pīk məmə kotol natīmnat itəm koatol nīki ləramərə tagien. ¹⁰ Kotol nəhlan məto-inu kitāt rafīn okotəkəike motətul aupən e Kristo məmə in otakīl rəhatat nolən mīn, kən kitāt kītīəh kītīəh okotos nətouən tətəu-pən natīmnat itəm kəmotol e nətueintən, okəmə nat təwīr o nat tərat.

Ien əhrūin mīn rəha Uhgīn

¹¹ Kən roiu əh, məto-inu ekotīsīai-in ləramərə, kən motalkut məmə ekotiūw-pa netəmīm. Uhgīn tītun itīmat ne wək rəhatīmat, kən ekotolkeike məmə itəmat mīn onəkotītun wīr itīmat. ¹² Esotolkeikeən məmə ekotīləs-īpər itīmat e nīganəmtītəmat, məto ekotos-īpīnə rəhatīmat nətəligən məmə okəm-naka nīkītəmat otāgien otīmat. Kən roiu, nəkotītun nuhalpīnən nəghatən rəha netəmīm itəm kotausit o nolən itəm netəmīm koatəplan, məto nīkilat təsəhtən nat itəm tətātīg

5:6: Hip 11:13-16

5:8: Fil 1:23

5:9: Kol 1:10; 1 Tes 4:1

5:10: Pri 12:14

e niki etəmim. ¹³ Okəmә itimat ialmәl mīn, mәto o nәrgi Uhgīn. Kәn okәмә rәhatimat nәtәligән tәtuatip әm, in nat kit itәm otasitu etәmat.

¹⁴ Tol nәhlan mәto-inu, nolkeikeән rәha Kristo tatәrәmәrә etimat, mәto-inu itimat ekotitun wīr mәmә suah kitiәh әm tәmimis o netәmim rafin, kәn tol nәhlan, netәmim rafin kinotimis.

¹⁵ Kәn tәmimis o netәmim rafin mәmә ilat itәm koatәmegәh, okotapәs nolән natimnat itәm ilat әm kotalkeike, mәto ilat kotәkәike motol nolән mīn itәm Iesu tolkeike, u etәm tәmimis olat kәn mәmegәh mīn e nimisән.

¹⁶ Tol nәhlan, roiu ne, itimat esotakilән netәmim e nolән itәm netәmim rәha nәtueintән kotakil netәmim lan. Nat әnnapin nian kit emotakil Kristo e nolән әh, mәto roiu esotolән. ¹⁷ Tol nәhlan, okәмә suah kit tәmuwa kitiәh ilau Kristo, in tәmuwa etәmim wī. !Nat oas tәmikә, kәn nat wī tinuwa!

¹⁸ Natimnat rafin mīn әh tatisi-pән e Uhgīn. Aupән kitat tikimīr mīn kitat Uhgīn, mәto e Kristo, in tәmәmik kitat kotuwa iuәhkīr ron, mol kitat iolin mīn. Kәn tәmos-ipa kәm itimat wәk u rәha niuw-pamән tikimīr mīn rәha Uhgīn okotuwa iolin mīn.

¹⁹ Inu tatән mәmә Uhgīn tәmiuw-pa rәhan tikimīr mīn e nәtueintән mәmә okotuwa iolin mīn e Kristo, kәn mәsafin mīnән rәhalat nolән rat mīn. Kәn tәmos-ipa kәm itimat nәghatән u rәha niuw-pamән tikimīr mīn rәhan okotuwa iolin mīn.

²⁰ Tol nәhlan, itimat ien әhruin mīn rәha Kristo, kәn tahmen mәmә Uhgīn tәtaun-in netәmim e nәwiatimat. Kәn ioatәtapәh әskasik otәmat e nәrgi Kristo mәmә: nakotapәs nolә tikimīr, kәn motuwa

5:14: Hip 5:9

5:15: Rom 14:7-8

5:17: Rom 8:1; Kal 6:15

5:18: Rom 5:10

5:19: Rom 3:23-25

ioli Uhgïn min. ²¹ Uhgïn tæmol suah u itæm ræhan nolæn rat tikæ, mæmæ in sakrifais ræha nolæn rat min ræhatat, mæmæ e in, kitat okotætuvatip e niġanæmti Uhgïn.

6

¹ Mæto-inu itimat ioatol wæk kitiæh itimat Uhgïn, ekotætapæh æskasik otæmat mæmæ nian Uhgïn tætauwe-in ræhan næwiræn kæm itæmat, næsotosæn tahmen in nat æpnarþin æm, ² mæto-inu Uhgïn tatæn mæmæ,

“E nian ætuatip, emæto ik,

kæn e nian ræha nosmegæhæn, emasitu lam.”

Iakæn kæm itæmat, mæmæ roiu, in nian ætuatip ræha Uhgïn, roiu in nian ræha nosmegæhæn.

Nian æskasik min e næmegæhæn ræha Pol

³ Esotolæn nat kit itæm suah kit otæme lan e ræhan nahatætææn, mæto-inu esotolkeikeæn mæmæ okæsæn ratæn wæk ræhatimat. ⁴ Mæto nolæn min rafin e næmegæhæn ræhatimat koatægætun mæmæ itimat iolwæk min pahrien ræha Uhgïn: itimat ekotætul æskasik e nian ræha næratæn, ne nian iækis min, ne nian itimat ekotæto tærat. ⁵ Netæmim kæmotoh itimat, kæn kæmki-pæn itimat e kalapus, kæn katitæp itimat mæmæ okoh itimat. Emotol pik wæk, mæsotapilæn lapin, kæn næumis tus itimat. ⁶ Esotolæn nolæn kit itæm tatol nikitimat tamkimik, itimat ekotenatig, nætæligæn ræhatimat kaifæmæh, ekotol tæwir kæm netæmim, Narmin Ræha Uhgïn tatær e nikitimat, kæn ekotolkeike netæmim e nolkeikeæn pahrien. ⁷ Ekoatæn æm nipahrienæn, kæn næsanænæn ræha Uhgïn tætatig

5:21: Hip 4:15

6:2: Aes 49:8

6:5: 2 Kor 11:23-27

6:6:

1 Tim 4:12

etimat. Rəhatimat nolən ətuatıp in tahmen e natımnat rəha nəluaginən o nohən ne nətlosigən. ⁸Netənim neen koatısiai-in itimat, neen koatehm-əhau itimat, neen koatən rat itimat, neen koatən wır itimat, neen koatən məmə itimat ekoateiuə məmə itimat iolwək mın rəha Uhgın, məto itimat iolwək mın pahrien rəhan. ⁹Netənim neen kəsotegəhan-inən məmə itimat aposol mın pahrien, məto netənim tepət koatən məmə itimat aposol mın pahrien. Nian rafin nımısən tatıtəp itimat, məto ekoatəmegəh əh. Katoh itimat, məto kəsəhamnuən əh itimat. ¹⁰Nikitimat təpou, məto nian rafin ekotagien əh. Rəhatimat nautə tikə, məto itimat ekotol netənim tepət rəhalat nautə tepət. Rəhatimat nat kit tikə, məto ekoatos natımnat rafin.

¹¹Piak mın əpəh Korin, emotən rafin nəghatən kəm itəmat kəsapəsən kit, kən ekotolkeike itəmat e nikitimat rafin. ¹²Itimat esotahtosig-inən nolkeikeən rəhatimat otəmat, məto itəmat notahtosig-in rəhatəmat otimat. ¹³Roiu əh, iatəghat kəm itəmat məmə itəmat nenətik ətuatıp. Tətuatıp əm məmə itəmat mın, nakotolkeike itimat e nikitəmat rafin.

¹⁴Sotənən kəm netəm kəsotəfakən məmə nəkoatol wək kit itəmat mın ilat. ?Nolən ətuatıp ne nolən tərət kiətun nol kələhən nat kit? ?O, nəhag-əhagən ne napinəpən kiətun nuwamən məpələh kələh muəghat? !Kəp! ¹⁵Kən e nolən kitiaş əm, Kristo ne Setan, okol kəsuanən nəghatən kitiaş nian kit. ?İəfak ne etəm təsəfakən kiətun nolən nat e nətəligən kitiaş? !Kəp! ¹⁶E Nimə Rəha Uhgın,

ikin kit tikə əh-ikin o narmi nat min, məto-inu kitat u Nimə Rəha Uhgın itəm tatəmegəh. Kən Uhgın təmən məmə,

“Ekatig itimat min ilat,
kən maliwək itimat min ilat,
kən ekuwa io Uhgın rəhalat,
kən ilat okotuwa rəhak netənim.”

¹⁷ Kən İrəməərə təmən məmə,
“Tol nəhlan, otiet rəkis elat, motan isəu olat.
Kən məsotekən nat itəm tamkımik e nıganəmti
Uhgın,
kən nıkkı tagien məmə ekos itəmat.”

¹⁸ “Kən ekuwa rəhatəmat tata,
kən itəmat onəkotuwa nenətik min,” inu nəghatən
rəha İrəməərə itəm in ilis ağın.

7

¹ İolık min. Nəniəkisən min u rəhatat. Kən tol nəhlan, pəs kotafəl nıkkıt, motos-irəkis natımmat rafın itəm koatol nıpətıt ne narmıt kottamkımik. Kən pəs kotələhəu kalın kitat məmə rəha Uhgın əm motətəu-pən rafın suatıp itəm nıkin otagiən lan.

Nıki Pol təmagien olat

² Oterəh e nıkkıtəmat kəm itimat. Esotolən tərət kəm suah kit, esotıuw-pənən suah kit tərət ikin, esotalkutən məmə ekotos nat kit rəhatəmat e nolən eko-eko. ³ Esənən nəghatən u məto-inu nəmotol nolən rat. Emən rəkis kəm itəmat məmə eko-tolkeike pik itəmat nıan rafın, kən nat əpnəpın nımisən o nəwırən otuwa e nəmegəhən rəhatimat,

---

6:16: Lev 26:12; Esik 37:27; 1 Kor 3:16   **6:17:** Aes 52:11; Esik 20:34,41; Nöl Əpən 18:4   **6:18:** 2 Saml 7:14; 7:8; Jer 31:9

məto itəmat əpəh imə e nikitimat. ⁴ Io etahatətə əskasik etəmat. Iatausit otəmat. Itəmat nəmotiləs-ipər pik rəhak nətəligən. Emos nərətən tərət təmuwa e rəhak nəmegəhən, məto nīkik tagien maprəkis otəmat.

⁵ Tol nəhlan məto-inu, nian emotuwa Masetonia, esotamegən, məto nian rafin, nərətən tatiləs itimat təmisi-pən ikın pisin pisin min. E nəmegəhən rəhatimat, netənim kəmotəmou motol nərətən kəm itimat, kən itimat ekoatəgin. ⁶ Məto Uhgın tatol kepin netənim itəm nətəligən rəhalat tərəpou, kən təmol kepin itimat e nuwamən rəha Taetas. ⁷ Kən sənəmə e nuwamən əm rəhan itəm təmol nikitimat tagien, məto e nəghatən wir rəha nol kepinən itəm nəmotən-ipən kəm in. In təmən-ipa kəm itimat məmə itəmat nakotolkeike pik məmə nəkotəplan io, kən təmən məmə nikitəmat tatəto tərət o nəghatən rəhak, kən təmən məmə nakolkeike pik io moatətul əskasik o nərgək. Nian eməto, nāgienən e nīkik təmər mərioah.

⁸ Nat əpnəpin okəmə rəhak naoa aupən təmol itəmat nakotəto tərət, məto esətəən tərət ron. Məto aupən, eməto tərət ron, məto-inu eməplan məmə naoa u təmol itəmat nakotəto tərət, məto rəha nian əkuəkır əm. ⁹ Məto roiu, nīkik tagien, kən sənəmə məmə nəmotəto tərət, kəp. Nīkik tagien məmə nian nəmotəto tərət, nəmotəuhlin itəmat e rəhatəmat nolən rat min. Nipahrienən, Uhgın tolkeike məmə kitat okotəto tərət o nolən tol min-nulan. Kən məto-inu nəmotəuhlin itəmat, kən natimnat itəm emotən aupən kəm itimat təməsolən məmə nəmotakiəh e rəhatimat nahatətəən.

¹⁰ Kən nian koatəto tərət e nolən itəm Uhgın tolkeike, kən kotəuhlin kitat e rəhatat nolən rat, kən Uhgın tatosmegəh kitat. Kən nikitat otəsəpouən o nolən əh. Məto nian koatəto tərət e nolən rəha nətueintən, tatiuw-pən kitat e nımisən. ¹¹ Otəplan-tu nəmegəhən rəhatəmat nian nəmotəto tərət e nolən itəm Uhgın tolkeike. Nolən əh, noan tepət: nakotolkeike motalkut əskasik məmə nəkotol nolən ətuatip, kən motoalkut əskasik məmə nokotəg-ətuatip-in rəhatəmat nolən rat mın, kən motətəhau nolən rat mın, kən narmitəmat təmiwig nəmotaut motəgin nolən rat mın. Nəmotolkeike məmə nəkotəplan mın io, kən nakotolkeike pik məmə nakotətul əskasik o nərgək. Kən nəmoatətul matip məmə nəkotol nalpınən kəm netəm kotol nolən rat. E nolən mın rafin rəhatəmat, nəmotəgətun məmə nəsotolən nat kit tərət e natımnat u. ¹² Kən eməte naoa u kəm itəmat, məto esətəən o suah u itəm təmol nolən rat, kən esətəən o suah u itəm in təmərəkin. Kəp. Eməte ilə məmə itəmat onəkotəplan əsas e nıganəmti Uhgın məmə nəkoatətul əskasik o nərgitimat. ¹³ Natımnat rafin mın əh koatıləs-ipər nətəligən rəhatimat.

Sənəmə itimat əm itəm nəmoatıləs-ipər nətəligən, məto nikitimat tagien pik o Taetas, məto-inu nıkin tagien məmə nəmoatıləs-ipər mın nətəligən rəhan. ¹⁴ Emən-ipən kəm in məmə etausit pik otəmat, kən itəmat nəməsotolən io ekaulis. Natımnat rafin itəm emotən kəm itəmat, ilat nıpahrienən. Kən e nolən kitiəh əm, natımnat rafin itəm emotən kəm Taetas etəmat, kən motausit ron, ilat mın nıpahrienən.

¹⁵ Taetas, nikin tatəht əh məmə itəmat rafin aɡin-əh nəmotol nəwian, kən moatəɡin moatasiəp nian nəmotegəhan-in məmə otuwa məplan itəmat. Kən nian nikin tatəht natimnat min əh, nolkeikeən rəhan otəmat tatər təhmin min. ¹⁶ Nikik tagien pik məto-inu etahatətə əskasik etəmat məmə nəkoatol naka itəm tətuatip.

8

Pol təmətapəh məmə okotawte

¹ Piak min ne winik min, ekotolkeike məmə nəkotitun nəwirən rəha Uhgın itəm təmawte-in kəm niməfak min əpəh Masetonia məmə ilat kotitun nasituən e netəmim neen min. ² İlat kəmotatig e nəratən asol kit ne nian əskasik min, kən nat əpnapın ilat nan rat rəhalat nautə tikə aɡin, məto nəmegəhən rəhalat tərıoah wir e nagienən. Kən nan ratən ne nagienən kəmuoe-in nolən təwir. E nolən əh, kəmotərakin məni tepət motos-ipən kəm iəfak min əpəh ikın min. ³ İatən-iarəp kəm itəmat məmə ilat kəmosipən tepət, taprəkis-in itəm netəmim nikilat təht məmə okol kəsotolən. Kən ilat atip kəmotol. ⁴ Kəmotətapəh amul otimat məmə itimat ekotegəhan pəs ilat kotasitu e wək rəha nos-ipən məni kəm iəfak min əpəh Jerusalem. ⁵ Kəmotaupən kos-ipən nəmegəhən rəhalat kəm İərəməərə, kən uarisig, kəm itimat, e nolən itəm Uhgın tolkeike. Nikitimat təsəhtən məmə okotol tepət nəhlan, məto kəmotol.

⁶ Kən tol nəhlan, emotuəh niki Taetas məmə otitəlig-pinə otəmat. In təmaupən məghat kəm itəmat o nolən nat u, kən tol nəhlan, emotətapəh

məmə in otəghat kəm itəmat məmə nəkotol namnun wək wīr rəha nawteən əh itəm nəmotətuoun.
⁷ E natimnat min u rafin, itəmat nəmotol təwīr pik maprəkis, inu nahatətəən rəhatəmat, ne nəghatən rəhatəmat, ne nitunən rəhatəmat, ne nolən rəha nətul əskasikən, ne nolkeikeən rəhatəmat otimat. Kən roiu, iakolkeike məmə nəkotol wək kit min e nolən təwīr pik maprəkis, inu wək wīr rəha nawteən.

⁸ Esənən məmə nəkotəkəike motol. Məto emotəgətun kəm itəmat məmə netəm pişin pişin min nikilat tagien o nasituən e wək əh. Kən roiu əh, iakolkeike məmə ekisilu wīr məmə nolkeikeən rəhatəmat in nīpahrienən tahmen elat, o kəp.
⁹ Itəmat nəkotitun wīr nəwīrən rəha Iərəmərə Iesu Kristo itəm təmawte-in kəm itəmat, məmə nat əpnəpīn rəhan nautə tepət, məto təmol otəmat məmə in rəhan nautə tikə. Kən məto-inu təmol məmə rəhan nautə tikə, kən mol itəmat rəhatəmat nautə tepət.

¹⁰ Kən inu rəhak nətəligən e natimnat min u, itəm otasitu etəmat. Otol nammun e wək itəm nəmotətuoun e nup uarisig. Nikitəmat təmaupən məht məmə nəkotol wək əh, kən itəmat nəmotaupən motətuoun motol. ¹¹ Tol nəhlan, roiu otol nammun wək u rəha nos-ipənən. Kən rəhatəmat nətəligən o nolən wək u itəm nako-
 tolkeike pik məmə nəkotol, in otuwa nīpahrienən, kən itəmat onəkotol e rəhatəmat atip natimnat.
¹² Okəmə nikitəmat tagien o nos-ipənən, kən Uhgīn nīkin tagien o nosən natimnat əm itəm nakoatos moatos-ipən. Kən in təsətapəh-inən natimnat itəm

---

8:7: Rom 15:26; 2 Kor 9:1-2

8:9: Mat 8:20; Fil 2:6-7

tikə otəmat.

¹³ Esotolkeikeən məmə nəmegəhən rəha netəmim neen otimətig məto-inu kəmos rəhatəmat məni, məto nəmegəhən rəhatəmat in otiəkis məto-inu nəmotasitu elat. Kəp. Iakolkeike məmə tahmen-ahmen əm otəmat rafin. ¹⁴ Roiu, itəmat nakoatos tepət kən motitun nasituən elat. Kən o nian mīn neen, ilat kotitun noorən kəm itəmat okəmə rəhatəmat tikə. Kən itəmat nakotahmen-ahmen əm, ¹⁵ tahmen e itəm Naoo Rəha Uhgīn tatən məmə, “Netəmim itəm kəmotəulək tepət, tahmen əm, təsaprəkisən.

Kən netəmim itəm kəmotəulək noan-məsīn, rəhan nagwənən tahmen əm, təsikəən.”

Taetas təmuwīn Korin

¹⁶ Iatənwiwi Uhgīn məmə təmələhəu-pən e niki Taetas nətəligən o nasituən etəmat, tahmen-ahmen e rəhak. ¹⁷ Tol nəhlan məto-inu Taetas, nikin tagien o nīmənən məplan itəmat tahmen e itəm emən kəm in. Kən taprəkis-in itəm əh, nikin tagien pīk o nasituən etəmat, kən in rəhan əm nətəligən məmə in otimnə məplan itəmat. ¹⁸ Kən itimat ekotahl-ipinə mīn piətət kit mīn timnə ilau mīn. Suah u, netəm e nīməfak mīn koatīsiāi-in o rəhan wək o nən-iarəpən namnusən təwir. ¹⁹ Kən taprəkis-in inu, nīməfak mīn kəmotitəpun məmə otuwa itimat mīn o nīləsən məni u muwīn əpəh. Kən itimat ekotərəməmə lan o noorən məmə otīləs-ipər nərgi Iərəməmə, kən matəgətun məmə nikitimat otagien pīk o nasituən. ²⁰ Itimat esotolkeikeən məmə suah kit otən rat itimat o nolən rəha noorən

mæni asol əh. ²¹ Tol nəhlan, itimat ekotalkut pik mæmə ekotol nat itəm tətuatip, mæto sənəmə e niganəmti İərəməərə əm, mæto e niganəmti netəmim mîn.

²² Kən ekotahl-ipinə piətət kit mîn iləhal suah mil u. Suah əh, e wək tepət ne nolən tepət, emotisilu wİR mæmə in tolkeike pik mæmə otasitu. Kən roiu, in tolkeike pik mæmə otasitu mæto-inu in tətahatətə pik etəmat. ²³ Kən o Taetas, itimlau min ekioal wək kitəh əm, kən in mîn tatol wək e nikitəmat o nasituən etəmat. Kən o piətət mîn, ilat ien əhruin rəha niməfak mîn, kən nolən wİR mîn e nəmegəhən rəhalat koatisiai-in Kristo. ²⁴ Tol nəhlan, otol rəhatəmat nolən kəm suah miləhal əh mæmə nako-tolkeike pahrien iləhal, kən iləhal okəhalitun o nat naka itimat ekotausit otəmat. Kən otol-wİR kəm ilat mæmə niməfak mîn okotəplan.

9

¹ Okəmə esətəən naoa u kəm itəmat, in təwİR əm mæto-inu nəkotitun rəkis wək u rəha nasituən e iəfak mîn əpəh Jerusalem. ² İatən nəhlan mæto-inu io ekitun mæmə nakotolkeike mæmə onəkotasitu. Kən ematıləs-ipər nolən wİR rəhatəmat o netəm Masetonia, matən kəm ilat mæmə e nup itəm tinuwİN rəkis, itəmat əpəh Akaea, nəmoatətul matip o nos-ipənən. Kən nian kəmotəplan mæmə nikitəmat tagien pik o nasituən, təmol mîn ilat tepət kotolkeike mæmə okotasitu mîn.

³ Mæto roiu, etahl-ipinə piətət miləhal u mæmə iləhal okəhaləplan itəmat mæmə itəmat onəkotol nat itəm nəmotən, təhmen əm mæmə emən mihin, kən tol nəhlan rəhatimat nəghatən o niləs-ipərən

nolən wir rəhatəmat, sənəmə nat əpnapin əm. ⁴ Məto okəmə nəsolələn, kən nian ekimnə itimat netəm Masetonia neen, kən okotəplan məmə itəmat nəsolələn əh, kən nolən əh otol itimat eko-taulis, məto-inu itimat enoatiləs-ipər rəkis itəmat. Kən otol itəmat nakotaulis taprəkis. ⁵ Tol nəhlan, nīkik təht məmə ekəkəike mətapəh o piətət miləhal məmə okotimnə rəkis pitən kəplan itəmat, kən motol namnun wək o nəmki-pamən məni asol itəm nəmotən-iəkis məmə nakotos-ipən. Məto iakolkeike məmə in nos-ipənən kit itəm tətisi-pən atip e nikitəmat, sənəmə suah kit tətəkəike kəm itəmat məmə nakotos-ipən.

Nolən nawteən

⁶ Sotaluinən nat u. Etəm tatəfe noan məsin, matəulək-in noan məsin. Kən etəm tatəfe tepət, matəulək-in tepət. ⁷ Itəmat kitiah kitiah nakəkəike mos-ipən nat naka nəmən e nīkim məmə nakos-ipən. Okəmə nīkim təsagienən ron, təsəwirən məmə nakos-ipən. Kən okəmə nakos-ipən məto-inu suah kit tətəkəike kəm ik məmə nakos-ipən, in min təsəwirən. Ekən nəhlan məto-inu Uhgın tolkeike etəm u tatos-ipən e nīkin pahrien. ⁸ Kən Uhgın titun nawte-inən nəwirən rafin agin kəm itəmat məmə e nian rafin e natimnat rafin, nakotos natimnat rafin itəm tətuatip məmə nəkotəkəike motos, kən moatos tepət min əh-ikin məmə nakotoor kəm netənim. ⁹ Naoa Rəha Uhgın tatən məmə, “In tatoor rəhan natimnat tepət kəm ian-rat min, kən rəhan nolən ətuatip tətətig lilin.”

¹⁰ Kæn Uhgïn itəm tatos-ipən nïkuti nat o etəm tatəfe, kæn matos-ipinə pïret o nunən, e suatïp kitïəh əm in otos-ipinə nat tepət kəm itəmat mól in tepət mïn məmə, itəmat nəkotitun nasituən e netəmim neen mïn, kæn in otol noan tepət itəm təmisi-pən e nolən ətuatïp rəhatəmat. ¹¹ E natimnat rafin e nəmegəhən rəhatəmat, Uhgïn otos-ipən rəhan nəwïrən kəm itəmat məmə itəmat nəkotitun nawteən e nian rafin. Kæn nian ekotoor rəhatəmat nasituən, netəmim okotənwïwi Uhgïn ron.

¹² Wək u itəm itəmat nəkotol, tatos-ipən məni o nagwənən kəm netəmim rəha Uhgïn u nəumis tatus ilat, mətə tatol nat wïr kit mïn taprəkis, inu nənwïwiən itəm təmər marioah e niki netəmim matuwïn o Uhgïn. ¹³ Nian nəkotol wək u, natolarəp nolən rəhatəmat kəm netəmim tepət. Kæn ilat okotiləs-ipər nərgi Uhgïn ron, mətə-inu itəmat nəkoatol pahrien nolən rəha netəmim itəm koatən nïpahrienən e namnusən təwïr rəha Kristo. Kæn okotiləs-ipər nərgi Uhgïn o nawteən rəhatəmat e məni asol kəm ilat ne netəmim rafin. ¹⁴ Kæn nian koatəfak otəmat, nïkilat tuwïn otəmat mətə-inu Uhgïn təmawte-in rəhan nəwïrən kəm itəmat taprəkis agïn-əh məmə nəmotasitu pïk elat. ¹⁵ !Pəs kotən kəm Uhgïn məmə nïkitat tagien o Nətin itəm təmos-ipa kəm kitat, u in nat təwïr agïn maprəkis!

10

Pol təmuhalpïn nəghatən e rəhan wək

¹ Io Pol, io atïp, iatəkəike e nat kit kəm itəmat. Netəmim neen koatən məmə nian kitat mïn itəmat, rəhak nətəligən in ləhau əm, mətə nian ekiet rəkis

etəmat, rəhak nolən təskasik p̄ik. Kristo, in rəhan nətəligən ləhau, kən in etəm mətig. Kən e nolən kitiaḥ əm,² iatətapəḥ otəmat məmə, onəkotol nolən rəhatəmat tətuatip məmə nian ekimnə, məsəhai p̄ikən itəmat. Məto ek̄itun məmə ekəhai netəmim neen u koatən məmə ekoatətəu-pən nolən rəha nətueintən u,³ məto-inu nat əpnəp̄in ekotatig e nətueintən u, itimat esotəluaginən e nolən rəha nətueintən u.⁴ Natimnat rəha nəluaginən itəm itimat ekoatəluagin lan, sənəmə nat itəm nətueintən koatəluagin lan. Kəp, natimnat rəhatimat, ilat koatos nəsanənən rəha Uḡin o nərəkinən ikin tiəkis o nuwinən ikin ima tikimir min.⁵ Itimat ekoatərəkin nəghatən eiueiuə min ne nətəligən ausit min, ilat rafin itəm koatən-iəhau netəmim o nitunən Uḡin. Nətəligən min rafin itəm tikimir min rəha Uḡin, itimat ekoatəluagin elat, motol win elat, motol məmə ilat rafin okotol nəwia Kristo.⁶ Kən nian itəmat nakotətəu-pən wir nəwia Kristo, itimat ekoatətul matip o nolən nalp̄inən kəm netəmim rafin itəm koatəht nəwian.

⁷ Itəmat nakoatəplan nat itəm ihluə, məto nəkotəruru n̄ipət̄in. Okəmə suah kit titun pahrien məmə in etəmim rəha Kristo, kən in otətəlig-in wir min məmə itimat min rəha Kristo tahmen lan.⁸ Nat əpnəp̄in iatəghat ausit məsin o nepət̄ən itəm Iərəməərə təmos-ipa, okol esaulisən ron. Təmos-ipa o niləkinən itəmat, sənəmə o niləs-iəhauən itəmat.⁹ Esolkeikeən məmə n̄ikitəmat təht məmə ekəte naoa min kəm itəmat e nolən itəm netəmim neen koatən, məmə otol itəmat

10:1: 1 Kor 2:3**10:2:** 1 Kor 4:21**10:4:** Efes 6:13-17**10:8:** 2 Kor 13:10

nakotəgɪn. ¹⁰ Ilat kotən rat io məmə, “Rəhan naoa təfigəm kən masılə, məto nian tətən kitat min, in sənəmə etəm əskasik kit, kən rəhan nəghatən in nat əpnapɪn əm.” ¹¹ Netəm tol nəhlan kotəkəike motitun məmə, nolən rəhatimat itəm koatəplan e naoa min emotahl-ipən nian itimat isəu, məto nian ekotimnə, ekotol rafin nolən min əh.

¹² Esotolkeikeən məmə ekotəplan ahmen itimat ne netəm pisin neen itəm koatiləs-ipər atip ilat. ! Kəsi, itimat esotahmenən! !Kəp, iatəsan əm! Nian ilat atip əm koatəplan ahmen ilat min, kən koatakil atip əm ilat min, tol rəhalat nitunən talməl.

¹³ Məto itimat, esotəghat ausitən taprəkis e nepətən rəhatimat, məto ekotəghat ausit e wək itəm Uhgɪn təmələhəu-pən məmə rəhatimat, kən wək u, itəmat min əpəh ikɪn. ¹⁴ Kən nəghat ausitən e nepətən rəhatimat otəmat in ətuatip əm, in təsepət pikən.

Okəmə esotuwamən otəmat, okol esotəghatən nəhlan. Məto nɪpahrienən, emotaupən motuwa mətoarus-pa itəmat nian emotan moatən-iarəp namnusən təwɪr rəha Kristo. ¹⁵ Netənim neen koatəghat ausit o wək itəm suah pisin təmol. Məto itimat ekoatəghat ausit əm e wək itəm Uhgɪn təmələhəu-pən kəm itimat. Itimat emotələhəu-pən əskasik nətəlɪgən rəhatimat məmə nahatətəən rəhatəmat otəwiə təhmɪn min, kən tol nəhlan, rəhatimat wək e nikitəmat otol iahgɪn mepət,

¹⁶ kən tol nəhlan, ekotitun nuwɪnən motən-iarəp namnusən təwɪr e ikɪn min e nɪkali imatəmat ikɪn muwɪn təhmɪn min. Kən e nolən əh, itimat esotolən wək e ikɪn kit itəm suah kit tɪnol wək rəkis ikɪn, kən məsotəghat ausitən o wək rəha etəm pisin. ¹⁷ Məto

Naoa Raha Uhgîn tatən mēmə, “Pəs etəm tatəghat ausit, in otəghat ausit əm e natimnat itəm Iərəmərə təmol.” ¹⁸ Iatən nəhlan mətə-inu, kəsisiyai-inən etəmim itəm tatiləs-ipər atip in, mətə katisiai-in əm etəmim itəm Iərəmərə tatiləs-ipər.

11

Pol ne aposol eiueiua min

¹ Iakolkeike mēmə nakotegəhan-in io pəs ekən rəhak məsin nalmələn kəm itəmat. Mətə pahrien, noatol rəkis. ² Iatehm wir itəmat, məsolkeikeən mēmə suah kit min otəmki-rəkis itəmat e nelmək, kən nolən əh rəhak təmisi-pən əm o Uhgîn. Io tata rəhatəmat, kən itəmat nəkotahmen e pətan əkəku wi kit itəm kinən rəkis mēmə okos rəham kətim kan mēmə otətəu-pən suah kitiaə əm, nərgin u Kristo. Kən iatehm wir rəhak pətan əkəku əh mēmə ekegəhan-in-pən in kəm rəhan iərman, kən in təruru əh iərman.

³ Mətə iatəgin mēmə onəkotahmen e If itəm Setan təmeiua in e nəghatən ətehen. Iatəgin mēmə suah kit otiuw-pən rəhatəmat nətəligən tuwin ik pisin, kən nakotapəs rəhatəmat nolkeikeən o Kristo, itəm in tətuatip məpiə wir. ⁴ Iatən nəhlan mətə-inu okəmə suah kit tatuwa otəmat matən-iarəp Iesu itəm tol pisin e Iesu itəm ekoatən-iarəp, o okəmə itəmat nakoatos narmin itəm tol pisin e Narmin nəmotos rəkis, o nakotəto namnusən təwir itəm tol pisin e itəm nəmotos rəkis, mətə itəmat ialməl min, nakotegəhan-in əm. ⁵ Aposol min əh itəm itəmat nakoatən mēmə ilat “aposol min ilis

10:17: Jer 9:24; 1 Kor 1:31
5:26-27   **11:3:** Jen 3:4,13

10:18: 1 Kor 4:4
11:4: Kal 1:8-9

11:2: Efes

pik,” mæto e rəhak nətəligən esəplanən məmæ ilat ilis maprəkis-in io. ⁶ Okəmæ naka kəsəgətun wırən io e nəghatən, mæto ekıtun wır nəukətın namnusən təwır. Itimat emotəgətun nat əh kəm itəmat e nolən mın rafin nian tepət.

⁷ Nian ematən-iarəp namnusən təwır rəha Uhgın kəm itəmat, esolən məmæ nakotətou nat kit. Io atıp əm emos-iəhau io o niləs-ipərən itəmat. ?Kən tahro? ?Nolən əh in təfagə rat kit? !Kəp! ⁸ Nian ematol wək kitat mın itəmat, niməfak mın ik pısın kəmoatətou io. Iuəhkir tahmen məmæ emakləh-in ilat məmæ ekasitu etəmat. ⁹ Kən nian kəmoatan, kən rəhak nat kit tikə, esətapəhən o suah kit o nasituən mæto-inu piatat mın itəm kəmotisi-pən Masetonia kəmos-ipa natimnat itəm rəhak tikə. Tol nəhlan, esətapəh-inən nat kit otəmat, kən məsos-ipənən wək əskasik otəmat o nehmən io, kən ekol nəhlan nian rafin. ¹⁰ Tahmen e nıpahrienən rəha Kristo tətətig lak, iatən pahrien məmæ suah kit tikə ikın mın rafin əpəh Akaea o nən-iəhauən io o nəghat ausitən o nəsətapəh-inən nasituən. ¹¹ ? Kən tahro ekəsətapəh-inən nat kit otəmat, mæto-inu esolkeikeən itəmat? !Kəp! Uhgın titun məmæ ekolkeike pik itəmat.

¹² Netənim neen kotalkeike məmæ nikitəmat təht ilat məmæ kotahmen etimat e wək itəm koatəghat ausit ron. Mæto iakatakəike o nolən rəha nəsətapəh-inən natimnat məmæ rəhalat nəghatən otiet morin. ¹³ Netəm nəhlan, ilat aposol eiueiuə mın, kən koateiuə-in netənim e wək rəhalat. !Kən ilat koatan tahmen məmæ ilat aposol mın pahrien

rəha Kristo, məto kəp! ¹⁴ Məto kəsotautən e nolən əh, məto-inu Setan atip, tətən tahmen məmə in nagelo kit rəha nəhag-əhagən. ¹⁵ Kən sənəmə in nat kit itəm okotaut lan, okəmə iolwək min rəha Setan kotan tahmen məmə ilat iolwək min rəha nolən tətuatip. E namnun nian, ilat okotos rəhalat nətouən tətəu-pən nolən min rəhalat.

¹⁶ Ekisimatip min. Pəs suah kit tikə nikin təht məmə io ialməl. Məto okəmə nikitəmat təht nəhlan, kən otegəhan-in io pəs ekol nolən rəha ialməl məsin, kən ekəghat ausit məsin. ¹⁷ Nəghatən u rəhak sənəmə nat itəm İərəmərə təmən-ipa kəm io məmə ekən. Məto iatəghat əm tahmen e ialməl kit. ¹⁸ Netəmim tepət koatəghat ausit o nolən min rəha nətueintən, kən tol nəhlan, io min, ekəghat ausit. ¹⁹ !Ei! !Nakotenatig wir, kən tol nəhlan, motegəhan-in məmə iaməl min kotəgətun itəmat!*

²⁰ Nakotegəhan-in əm okəmə suah əpnapin kit tatol itəmat slef, o okəmə tatos nat kit rəhatəmat e nolən eko-eko, o tatiləs-ipər atip in, o tatem-pən niğanəmtitəmat. ²¹ !Iataulis məmə nətəligən rəhatimat təpou pik məmə esotolən nolən rat min əh!

Rəhak nəghatən in talməl, məto nolən naka itəm netəm əh kotəmə okotəghat ausit ron, io min, ekəghat ausit ron. ²² ?Tahro? ?ilat koatən məmə ilat netəm Hipru? Io min. ?Koatən məmə ilat netəm Isrel? Io min. ?Koatən məmə ilat noanol rəha Epraham? Io min. ²³ ?Koatən məmə ilat iolwək min rəha Kristo? Io min, məto ekaprəkis-in ilat. Kəsi, iatəghat tahmen e ialməl kit. Emol wək

* **11:19:** E ves 19-21, Pol tatəghat əsan ilat. Nipahrienən, in tatən-iəhau ilat. **11:22:** Fil 3:5

pik taprækis-in ilat, kæn kilæs-ipæn io e kalapus nian tepæt taprækis-in ilat, kæn kəmalis io taprækis-in ilat, kæn iuəhkir ekimis nian tepæt. ²⁴ Nian faif, noanol rəha Isrel kəmotalis io mau tate-nain. ²⁵ Nian kisil, kəmalis io e nikilkil. Nian kit kəmaht io e kəpiel apin. Nian kisil emuwın e nego kæn nego tamnim, kæn nian kit emeai əpəh itəhəi lokammın o nian apiəpiə kit, lapın ne nərauiəgən. ²⁶ Nian rafin etaliwək o nolən wək rəhak. Kæn iuəhkir narua asol tiləs io ekimis, kæn emətatig ikin tasilə ikin imaa iakläh mın, kæn ikin tasilə ikin imaa natimak mın noanol rəha Isrel, kæn ikin tasilə ikin imaa laihluə mın, kæn ikin tasilə ikin e taon asol, kæn ikin tasilə ikin e ikin taruən-aruən ikin, kæn ikin tasilə ikin əpəh itəhəi, kæn ikin tasilə ikin imaa piak eiueiuə mın. ²⁷ Emol pik wək, kæn nian tepæt esapılən lapın. Nian mın neen, nəumis tus io, kæn mətoaoa, kæn nian tepæt nigak nagwənən tikə. Kæn nian tepæt iatətəp, kæn rəhak natımnat təsahmenən o nətəpən. ²⁸ Kæn taprækis-in natımnat mın əh, nian rafin nikik təht pik niməfak mın rafin. ²⁹ Okəmə suah kit rəhan nəmegəhən teiuaiu, kæn io mın, rəhak nəmegəhən teiuaiu. Okəmə suah kit tatit suah kit mın e təfagə rat, kæn nikik titəhmə pik ron. ³⁰ Okəmə ekəike məghat ausit, kæn ekəghat ausit o nat itəm tatəgətun məmə rəhak nəsanənən tikə. ³¹ Kæn Uhgın, u in Uhgın ne Tata rəha İərəmərə İesu, itəm katiləs-ipər nərgın nian mın rafin namnun tikə, titun məmə io, eseiuən. ³² Əpəh Tamaskes, etəm-iasol rəha Kig Aretas təməlin rəhan mopael mın o nehm wırən nafiluə rəha taon

---

11:23: Wək 16:23   **11:24:** Dut 25:3   **11:25:** Wək 16:22;
14:19   **11:26:** Wək 9:23; 14:5

māmə okotegəs-in motaskəlīm motiləs-ipən io e kalapus. ³³ Məto kəmiləs-ipən io e kətim asol kit, kətu-pən nol lan, kiləs-ipən e winta e fenis asol kəmol e kəpiel, kən kəhlman-əhlman tuwīn əpəh ləhau, kən inəh suatip emagim lan.

12

Nihlin kit ne nat kit tahmen e napilairən

¹ Ekəike matəghat ausit, nat əpnapin təsolən win e nat kit ikin, məto ekəkəike matən natimnat min tahmen e napilairən ne nəghatən wi min itəm ləramərə təmol əp kəm io. ² Ekəitun iəfak kit itəm tətahatətə e Kristo.* E nup fotin tinuwīn rəkis, Uhgīn təmiləs muwīn əpəh ilis e nego e neai.† Iəkəruru okəmə nīpətīn tinatuwīn, o narmīn əm, Uhgīn əm titun. ³ Kən ekən min māmə iəkəruru okəmə nīpətīn tinatuwīn, o narmīn əm, Uhgīn əm titun. Məto ekəitun māmə suah əh, ⁴ Uhgīn təmiləs muwīn əpəh iman ikin.‡ Kən in təməto nat anion min itəm təsətuatipən māmə etəmim rəha nətueintən otən. ⁵ Ekəghat ausit o etəm tol nəhlan, məto esəghat ausit atipən ron io, məto ekəghat ausit əm o rəhak nolən min itəm nəsanənən tikə elat. ⁶ Məto okəmə ekən māmə ekəghat ausit, okol esalmələn, məto-inu ekəghat-in nīpahrienən. Məto esəghat ausitən nəhlan, kən tol nəhlan, suah kit tikə itəm otiləs-ipər io ilis taprəkis nat itəm tətuatip.

11:33: Wək 9:23-25   * **12:2:** Pol tatəghat-in atip.   † **12:2:** Nəghatən Kris ətuatip tatən māmə, “neai tatol kisil lan.” Məto nīpətīn tatən māmə “nego e neai u in ikin rəha Uhgīn.”   ‡ **12:4:** Nəghatən Kris ətuatip tatən māmə, “Paradaes” itəm nīpətīn tatən māmə “nego e neai,” ikin itəm netəmim itəm kotətuatip koatuwīn ikin nian okotimis.

Iakolkeike māmə otəplan ahmen io e nat naka itəm ekən, o ekol.

⁷ Uhgīn təsolkēikēən māmə etausit o nəghatən wi mīn itəm in təmōl əp kəm io, kən nəghatən mīn əh kotəwīr maprəkis. Kən tol nəhlan təmahl-īpa nərātən kəm io tahmen e nihlīn kit tətaru nīpətīk. Nərātən əh in iahləpīs rəha Setan māmə tol nahmāən e nīpətīk, kən tol nəhlan esausitən.

⁸ Emuəh nīki Iərəməərə mau kīsil māmə otīləs-irəkis ron io. ⁹ Məto tən kəm io māmə, “Rəhak nəwīrən asol titun naskəlīmən ik, məto-inu nian rəham nəsanənən tīkə, nəsanənən rəhak titun nuwamən mol iahgīn e rəham nəmegəhən.” Tol nəhlan, etagien pīk māmə ekəghat ausit e rəhak nəmegəhən itəm nəsanənən tīkə, māmə nəsanənən rəha Kristo otatīg e nəmegəhən rəhak. ¹⁰ O nat əh, etagien nian nəsanənən tīkə e nīpətīk, kən etagien nian katən rat io, kən etagien e nian iəkis mīn, kən etagien nian katol nərātən kəm io, kən etagien e nian itəm tīkīs ron io. Etagien elat rafin o nərgī Kristo, məto-inu nian rəhak nəsanənən tīkə, kən iatəsanən.

¹¹ Emol nolən rəha ialməl, məto itəmat əm nəmoatəkēike kəm io māmə ekol. Nəməsotīləs-īpərən nərgək, məto təpəwīr pīk okəmə nəmotol mihīn, məto-inu io sənəmə ləhau e “apōsol mīn ilīs pīk” e nat kit əkəku əm, nat əpnarīn io etəm əpnarīn əm. ¹² Nian emətan kitat mīn itəmat, ematol natīmnat itəm tatəgətun io māmə io apōsol pahrien kit. Ematol nəmtətīn mīn, ne nat asol mīn itəm tol narmī netəmim tatiwīg, ne nat pīspīs mīn e nīkitəmat, kən emol e nətəlīgən rəhak kaifəməh.

¹³ Nat kitiəh əm eməsolən e nikitəmat, eməsətapəh-inən məni kit otəmat. !Otaluin o təfagə rat u rəhak!§

¹⁴ Roiu iatətul matip məmə ekimnə muag itəmat itəm otol kisil lan. Kən ekəsətapəh-inən məni kit otəmat, məto-inu esotolkeikeən rəhatəmat nautə, məto iakolkeike əm itəmat. Otətəlig-in-tu. Sənəmə wək rəha suakəku məmə otehm wir rəhan tata ne mama. Məto in wək rəha tata ne mama məmə okuehm wir rəhalau suakəku. ¹⁵ Tol nəhlan, nīkik tagien məmə ekos-ipinə rafin rəhak natimnat otəmat, kən mos-ipən mīn rəhak nəmegəhən otəmat. Rəhak nolkeikeən otəmat in tepət, məto rəhatəmat ron io in təkəku əm. !Inu təsətuatipən! ¹⁶ Pəs kotən məmə esətapəh-inən məni kit otəmat. Məto itəmat neen koatən məmə emos natimnat otəmat e nolən eko-eko. ¹⁷ ?Tahro? ?Io emos natimnat e nolən eko-eko nian emahl-ipən netəmim kəm itəmat, o kəp? !Kəp! ¹⁸ Emuəh niki Taetas məmə otuwīn otəmat, kən mahl-ipən piətət kit ilau min. ?Taetas təsosən natimnat otəmat e nolən eko-eko, o kəp? ?Nəkotitun o kəp məmə, rəhatimlau nətəligən kitiəh əm, kən matioal nolən kitiəh əm?

¹⁹ Kəm-naka nikitəmat təht məmə e nəghatən mīn rafin əh, emotuhalpīn nəghatən kəm itəmat itəm suah kit təmən otimat. Kəp. E niganəmti Uhgin, emoatəghat tahmen e netəm rəha Kristo. Kən iolik mīn, natimnat rafin itəm koatol, koatol məmə itəmat nakotəsanən. ²⁰ İatən nəhlan məto-inu iatəgin məmə nian ekimnə, kəm-naka ekəplan məmə nəsotolən məmə inu iakolkeike mihin. Kən

---

§ **12:13:** Pol tatol milə elat e nəghatən u. **12:13:** 2 Kor 11:9
12:18: 2 Kor 8:6,16-18

itəmat mɪn nəkotəplan məmə io esolən məmə inu nakotolkeike mihin. Iatəgin məmə ekəplan itəmat neen kotərgəhəu, neen koatetet, neen koatəmər it e neməha, neen kotəhap-əhap ilat mɪn, neen koatən rat netəmim, neen koatən nɪkalɪn netəmim, neen koatausit, neen koatol əpnəpɪn nat. ²¹ Iatəgin məmə nian ekɪmnə mɪn, rəhak Uhgɪn otɪləs-ɪəhau io e nɪganəmtitəmat, kən nɪkɪk otitəgɪt kən ekasək otəmat neen itəm nəmotol nolən rat əupən, kən məsotəuhlinən ilat o nolən rat mɪn rəhalat itəm koatol nian rafɪn, inu koatol nolən rat itəm tol naulisən o nənən, kən nəman ne nɪpɪtan koatan anion, kən koatol nəhlan əpnəpɪn əm.

13

Namnun nəghatən rəha Pol o nəhgaiirən elat

¹ Inu rəhak naliwəkən itəm tatol kɪsɪl lan otəmat. Naoa Rəha Uhgɪn tatən məmə, “Nian suah kit tatətu-pən nəghatən e suah kit mɪn, etəmim kəiu o kɪsɪl okotəkəike motən nəghatən kitɪəh, kən tol nəhlan netəmim kotitun məmə nəghatən koatətu-pən lan, in nɪpahrienən.”* ² Nian emɪmnə otəmat itəm tatol kəiu lan, emən-iarəp rəkɪs nəghatən o nəhgaiirən e netəm koatol təfagə rat ne itəmat rafɪn, məmə okotapəs təfagə rat mɪn. Kən roiu ekən mɪn nian io əpəh isəu. Nian ekɪmnə mɪn, ekol nalpɪnən kəm ilat itəm kəsotapəsən təfagə rat. ³ Ekotol nəhlan məto-inu nɪkitəmat təht məmə rəhak nəsanənən tɪkə, kən itəmat kotolkeike motitun əsas məmə nian iatəghat, in nəghatən

---

12:21: 2 Kor 13:2 * **13:1:** Dut 19:15 Kəm-naka, Pol tatən məmə rəhan naliwəkən kɪsɪl tahmen e nəghatən rəha netəmim kəiu o kɪsɪl.

13:1: Dut 19:15; Mat 18:16; 1 Tim 5:19

rəha Kristo əm. In təsəpouən o nolən wək itəmat min, məto rəhan nəsanənən tepət e nikitəmat.

⁴ Nipahrienən, nian kəmətu-pər e nig kəluau, rəhan nəsanənən tikə e nipətin. Məto tatəmegəh roiu e nəsanənən rəha Uhgın. Kən e nolən kitiəh, rəhatimat nəsanənən tikə e nipətətimat, məto itimat ekotəmegəh itimat Kristo e nəsanənən rəha Uhgın, kən nian ekotəghat kəm itəmat, onəkotəplan nəsanənən əh.

⁵ Itəmat atip, otakil wir nəmegəhən rəhatəmat məmə rəhatəmat nahatətəən in pahrien, o kəp. Itəmat atip, nakotehm wir rəhatəmat nolən. ? Nəkotitun o kəp, məmə Kristo Iesu tətətig e nəmegəhən rəhatəmat? !Məto okəmə rəhatəmat nəmegəhən təsətəu-pənən nolən rəha nahatətəən, kən Kristo təsatigən e nəmegəhən rəhatəmat!

⁶ Kən emələhəu-pən əskasik rəhak nətəligən məmə onəkotəplan məmə itimat aposol min pahrien.

⁷ Kən roiu, ekoatəfak kəm Uhgın məmə itəmat kit təsolən nat kit tərət. Esotolkeikeən nəhlan məmə otəgətun məmə rəhatimat wək e nikitəmat in təwir mətuatip. Məto ekotolkeike məmə itəmat nəkoatol nolən itəm tətuatip, nat əpnəpın netəmim neen koatən məmə wək rəhatimat tərət.

⁸ Tol nəhlan məto-inu okol itimat esotolən nat kit itəm tahtosig-in nipahrienən, məto ekotitun nolən əm nat itəm tatiləs-ipər nipahrienən.

⁹ Nikitimat tagien nian itimat ekotitun nolən u, itəm nəsanənən tikə lan, məto nəmegəhən rəhatəmat tatətul əskasik. Kən nəfakən rəhatimat otəmat məmə nəmegəhən rəhatəmat tahmen o nətəu-pənən suatip ətuatip.

¹⁰ Nian io əpəh isəu otəmat, ekəte nəhlan o nat

kit. Iarəmərə tinos-ipa rəkis nepətən kəm io, məto esolkeikeən məmə nian ekimnə otəmat, ekəike mol əskasik etəmat e nepətən əh. In təmos-ipa nepətən əh məmə ekiləs-ipər itəmat, sənəmə məmə ekərəkın itəmat.

Namnun nəghatən

¹¹ Piak mın ne winik mın. Inu rəhak namnun nəghatən. Otagien. Otəuhlin rəhatəmat nolən mın. Otəto rəhak nəghatən. Otuwa e nətəligən kitəh. Otatig e nəməlinuən. Kən Uhgın rəha nolkeikeən ne nəməlinuən otatig itəmat mın.

¹² Otən təwir kəm itəmat mın tahmen məmə itəmat kitəh əm e Kristo. ¹³ İəfak mın rafın koatən-ipinə təwir kəm itəmat.

¹⁴ Pəs İarəmərə İesu Kristo otawte-in rəhan nəwırən kəm itəmat rafın. Kən pəs Uhgın otos-ipən rəhan nolkeikeən kəm itəmat rafın. Kən pəs Narmın Rəha Uhgın otol nikitəmat rafın tol kitəh.

North Tanna New Testament
The New Testament in the North Tanna Language of
Vanuatu
Le Nouveau Testament dans la langue du Nord Tanna
de Vanuatu

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: North Tanna

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

46e9a2b5-26b8-5301-a079-623f3a20ef8b